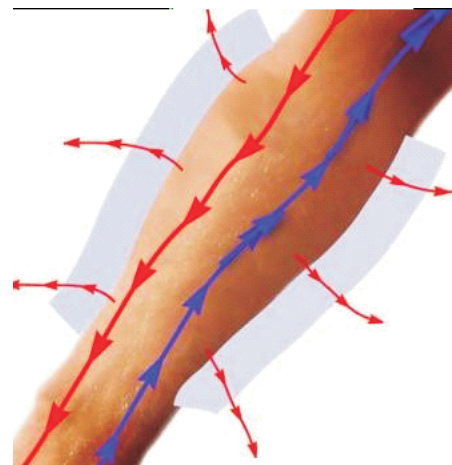

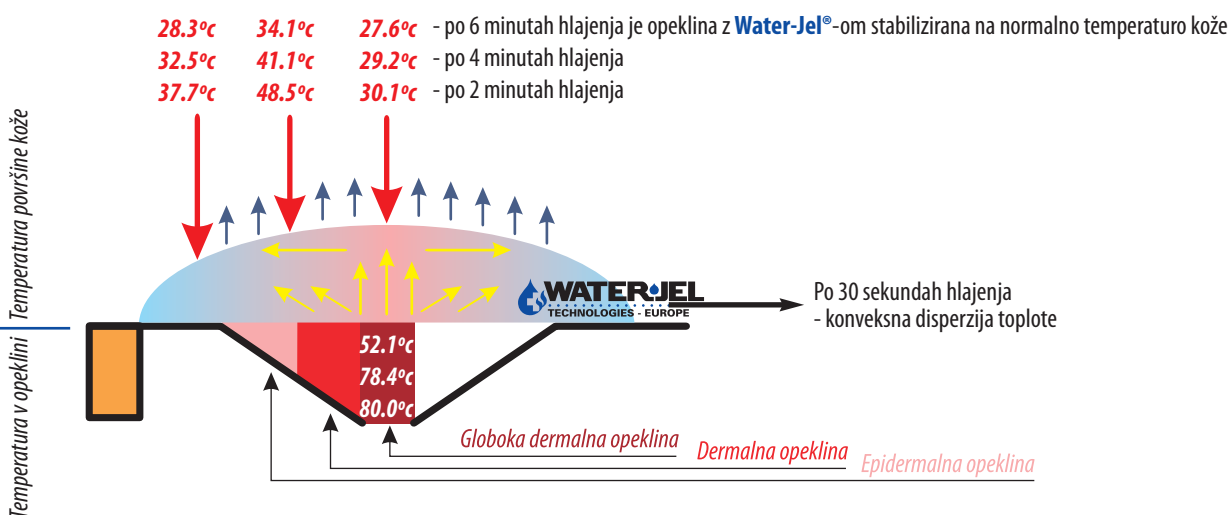
HLADITE OPEKLINO - NE OPEČENEGA

WATER JEL®-postopek hlajenja opekline:

- Hladi površino opekline.
- Opekliška obloga se ogreje.
- Hladi na način konvekcije.
- Deluje antiseptično.
- Cirkulacija krvi v telesu s tem načinom hlajenja ni ogrožena.
- Temperatura opečenega tkiva je normalizirana v nekaj minutah.
- WATER JEL ne povzroča klinične hipotermije.
- **Poglavitna prednost WATER JEL-a pred podobnimi proizvodi je v tem, da opekline ni potrebno predhodno hladiti z vodo.**

WATER JEL opekliško oblogo vzamemo iz vrečke in jo sterilno položimo na opečeno mesto. Po potrebi lahko oblogo povijemo s povojem. WATER JEL omogoča kontrolirano hlajenje opekline na način toplotnega izmenjevanja z okolico. Vročina opekline se porazdeli po celotni površini gela. Gel zapolni vse prostore opekline in s tem omogoča hlajenje celotne opekline. Po zunanji strani gela pa le-ta oddaja toploto v okolje. Pospešeni efekt hlajenja omogoči hitri prehod visoke temperature iz opekline, ne da bi pri tem vplival na zmanjšanje temperature jedra telesa. WATER JEL ne povzroča podhladitve opečenega.

Življenjsko nevarne opekline so:

Globoka dermalna opekline, ki zajema več kot 20% celotne telesne površine.

Globoka dermalna opekline, ki zajema 15% celotne telesne površine in je združena z opekline dihal ali s poškodbo še kakega organskega sistema.

Globoka dermalna opekline, ki zajema več kot 10% celotne telesne površine pri dojenčku, majhnem otroku ali starejši osebi.

Električna opekline, t.i. pojav ledene gore, kjer se pod navidez majhno opekline kože skrivajo obsežne nekroze mišic s posledično ogroženostjo ledvic. Pogoste so tudi motnje srčnega ritma in okvare hrbtne možga.

OPEKLINE IN NJIHOVA OSKRBA

OPEKLINE NASTANEJO ZARADI DELOVANJA:

- **TOPLOTE:** suha vročina (ogelj, razbeljene kovine, vroč zrak, sončni žarki), vroče tekočine, trenja (vrvi, valji, kolesa, zračne blazine avtomobila)
- **KEMIKALIJ**
- **ELEKTRIČNE ENERGIJE** (izmenični gospodinjski tok, atmosferska elektrika)
- **SEVANJA**

PRI OCENI NEVARNOSTI OPEKLINSKIH RAN DOLOČAMO:

Globino opekline, ki je odvisna od temperature in trajanja stika s povzročiteljem. Ločimo:

EPIDERMALNE OPEKLINE: prizadeta je le povrhnjica, koža je pordela, vroča, otekla in boleča. Povrhnjica se guba in mestoma odstopa. Spontano se zacelijo v sedmih dneh. Značilen primer so sončne opekline.

DERMALNE OPEKLINE, pri katerih so okvarjeni sloji kože. Ločimo:

- **povrhnje dermalne opekline**, pri katerih je uničen zgornji sloj kože in pokrit z velikimi mehurji, napolnjenimi z rumenkasto tekočino. Koža je blede rdeče barve in na pritisk zbledi. Spontano se zacelijo v 14-21 dneh;
- **globoke dermalne opekline**, pri katerih so uničeni vsi sloji kože, koža je opečnato, belkasto-rdeče barve in se na pritisk ne spremeni. Spontano se zelo slabo celijo (v 5-6 tednih) ali pa sploh ne in običajno zahtevajo kirurško zdravljenje;

SUBDERMALNE OPEKLINE: prizadeta so tudi tkiva pod kožo (mišice, kite...). Koža je belkasto sive do rjavkasto temne barve in brez mehurjev, na dotik je neobčutljiva, barva na pritisk ne zbledi. Celijo se samo robovi in obvezno zahtevajo kirurško zdravljenje;

Obsežnost prizadete površine kože določamo po pravilu Wallace-ja - to je po »pravilu devetk«. Po tem pravilu znaša površina glave in vratu 9% celotne površine telesa, površina zgornjega uda 9%, površina trupa spredaj 2 x 9%, trupa zadaj tudi 2 x 9%, površina spodnjega uda 2 x 9% in površina spolovil in presredka 1% telesne površine. Na terenu lahko pri ocenjevanju obsežnosti opečene površine upoštevamo tudi, da je ponesrečenčeva dlan približno 1% njegove telesne površine, kar velja tudi za otroke.

Lokacijo opekline, še posebej kadar so prizadeti funkcionalno pomembni deli telesa. To so obraz in vrat, roke, področja sklepov, presredek in spolovilo. Ta področja so funkcionalno in estetsko pomembnejša od drugih in zahtevajo pravilno prvo pomoč, nameščanje in tudi hitrejše operativno zdravljenje.

Čas in kraj nezgode: odprt ali zaprt prostor. Možnost sproščanja CO ali drugih plinov, možnost dodatnih poškodb.

Način poškodovanja: požar, eksplozija, vdihavanje dima,...

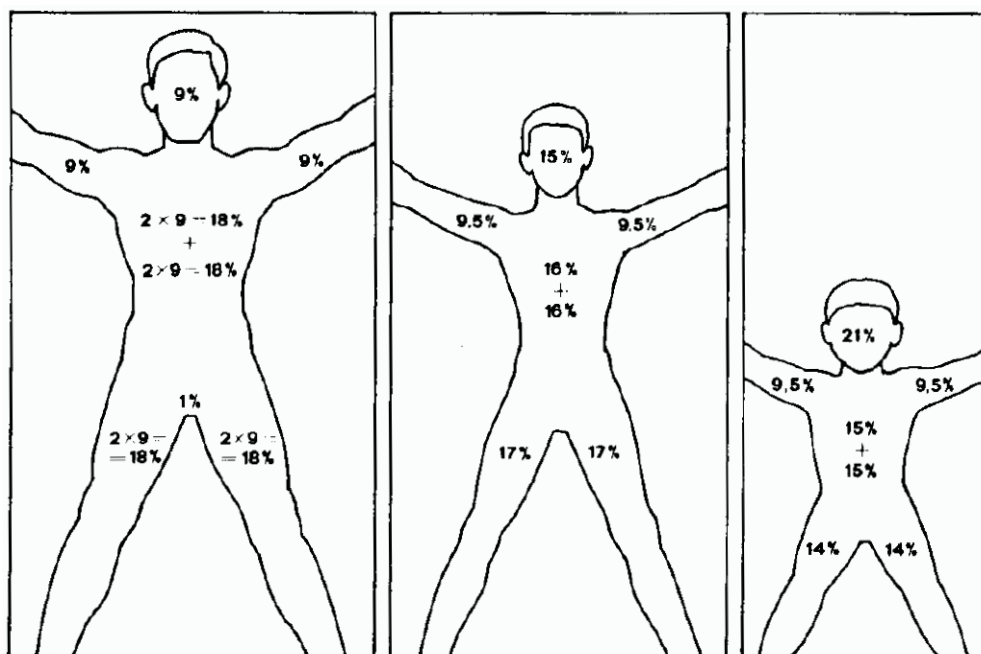
Pridružene poškodbe: zlomi, krvavitve (notranje in zunanje) poškodba hrbtenice.

Opekline dihal - pozorni smo, če je šlo za opekline obraza, vratu, ust. Če je prisotna hripavost, sajast izpljunek, kašelj, dušenje, težko dihanje, otekline žrela, grla.

Ali je prišlo do opekline celotnega obsega uda ali trupa (prsnega koša): nastanek otekline lahko povzroči stisnjenje področnih žil in ogrozi vitalnost oddaljenega dela uda, oz. pri prsnem košu otežuje dihanje.

Starost opečenca: starejši in dojenčki so bolj ogroženi.

Splošno zdravje opečenca: spremljajoče bolezni, ki jih ima opečenec.

Wallaceovo pravilo devetke pri opeklinah in modifikacija za šolske in majhne otroke.

OSKRBA OPEKLIN

Takojšnja oskrba opečenca na terenu je v glavnem usmerjena v preprečevanje oz. omilitev šoka in v zmanjševanje možnosti okužbe.

Pri oskrbi ponesrečenca na terenu upoštevamo vrstni red postopkov:

- Pri večjih ranah ali več poškodovancih, poškodbah v zaprtih prostorih, takoj pokličemo pomoč (112).
- Preučimo mesto nezgode (položaj, dostop, nevarnosti,...).
- Odstranimo vir toplote, pogasimo ogenj, če je zajel ponesrečenca (z odejo, plaščem ali preprogo), izklopimo vir elektrike.
- Opečenca temeljito pregledamo. Izključimo morebitne pridružene poškodbe: poškodbe glave, hrbtenice,...
- Opečenca prenesemo na varno.
- Odstranimo oblačila, ki niso prilepljena na rano.
- Če nimamo WATER JEL opeklinskih kompres, hladimo opekline s čisto in po možnosti tekočo vodo (8-23°C), če tekoče vode ni, lahko hladimo s hladnimi obkladki, ki jih večkrat menjavamo. Hladna voda zmanjša bolečino, zniža temperaturo in zmanjša prevajanje toplotne energije v tkivih. Tako preprečujemo nadaljnjo poškodbo kože. Hlajenje je lahko učinkovito 30-60 minut po poškodbi in se lahko nadaljuje, dokler opekline ni več boleča.
- Pri večjih opeklinah in otrocih skrajšamo čas hlajenja na 5 minut (nevarnost podhladitve).
- Pri poškodbah s kislinami in bazami spiramo prizadeti predel s tekočo, hladno vodo 60 minut in več (pri obsežnejših opeklinah uporabimo mlačno vodo).
- Preprečimo, da bi prišlo do podhladitve opečenega: zavijemo ga v čisto rjuho ali brisačo. Pokrijemo ga z alu folijo in z odejami.
- Ocenimo globino in površino opekline rane (pravilo devetk).
- Opekline na obrazu prekrijemo z WATERJEL obrazno masko, opeklinskih mehurjev ne prediramo.
- Transport poškodovanca: ko smo opekline ohladili in obvezali, poskrbimo za prevoz opečenca v bolnišnico. Če moramo na prevoz dalj časa čakati, dajemo opečenцу večkrat po malem piti tekočino. Če ima ponesrečenec opečeno sluznico dihalnih poti, mu na vrat dajemo hladne obkladke.

Majhne opekline lahko oskrbimo sami in ponesrečenci ne potrebujejo zdravstvene oskrbe.

Če nimamo Water Jela, opečeno območje kože takoj in temeljito ohladimo s hladno, čisto vodo (8-23°C). Po potrebi operemo še z milnico. Hladimo vsaj 15 – 20 minut. Uporabimo lahko tudi Water Jel hladilne obloge.

Zapomni si:

Med oskrbo nikoli ne pozabimo na redne kontrole vitalnih znakov. Upoštevajmo nevarnost zastrupitve s CO pri gorenju. Ne spreglejmo morebitnih spremljajočih poškodb, npr. ob eksplozijah. Upoštevajmo možnost opekline dihalnih poti. Bodimo previdni, če vzrok opekline še ni odstranjen. Varujmo poškodovanca pred ohladitvijo.